

STRATEGAETH BUDDSODDI ADDYSG CAERDYDD 2024 - 2033 DOGFEN GRYNO 2026

DARPARIAETH ARBENIGOL AR GYFER DYSGWYR CYNRADD
AC UWCHRADD AG ANGHENION AWTISTIAETH/CYFATHREBU
CYMDEITHASOL

9 CHWFROR 2026 – 26 MAWRTH 2026

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Mae fersiwn lawn o'r ddogfen hon ar gael yn:
www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolionADY

Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** i drefnu hyn

**STRONGER
FAIRER
GREENER**

Beth yw pwrpas y llyfryn hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd.

Mae'r Cyngor am wneud newidiadau i'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr cynradd ac uwchradd sydd ag Awtistiaeth a/neu Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol.

Rydym am i bawb ddeall yr hyn sy'n cael ei gynnig, fel y gallwch ddweud eich barn wrthym am y newidiadau.

Mae'r llyfryn hwn yn fersiwn gryno o'r ddogfen ymgynghori ar y newidiadau hyn. Gallwch ddod o hyd i'r ddogfen ymgynghori yn [Darpariaethau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(ADY\)](#)

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw am leoedd arbenigol i ddysgwyr ag Awtistiaeth/ Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol, cynigir:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol cyfrwng Saesneg newydd ag 20 lle yn Ysgol Gynradd Hywel Dda o fis Ionawr 2027 yn yr adeiladau presennol. Byddai'r ganolfan yn darparu 10 lle yn 2026/27 gyda chwmpas i ymestyn i 20 lle yn 2028/2029.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol cyfrwng Saesneg newydd â 30 lle yn Ysgol Gynradd Radnor o fis Ionawr 2027 yn yr adeiladau presennol. Byddai'r ganolfan yn darparu 10 lle yn 2026/27 gyda chwmpas i ymestyn i 20 lle yn 2027/28 a 30 lle yn 2028/29.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol cyfrwng Cymraeg newydd â 10 lle yn Ysgol Glan Morfa o fis Ionawr 2027 yn yr adeiladau presennol.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol cyfrwng Saesneg newydd â 42 lle yn Ysgol Uwchradd Fitzalan o fis Ionawr 2027 yn yr adeiladau presennol.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol cyfrwng Cymraeg newydd â 10 lle yn Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern o fis Medi 2027 yn yr adeiladau presennol.

Mae'r Cyngor hefyd yn ymgynghori ar gynigion ar wahân i gynyddu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr sydd ag:

- Anghenion Dysgu Cymhleth
- Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol

Gallwch ddod o hyd i fanylion am y cynigion hyn yn [Darpariaethau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(ADY\)](#)

Ble gallaf gael rhagor o wybodaeth?

- Mae'r ddogfen ymgynghori hon ar gael ar wefan Cyngor Caerdydd yn [Darpariaethau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(ADY\)](#)
- Os na allwch gael gafael ar y wybodaeth ar-lein, gallwch ofyn am gael copi caled o'r ddogfen ymgynghori hon drwy'r post. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

- Byddwn yn dweud wrth deuluoedd sydd â phlant yn yr ysgolion dan sylw sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.
- Byddwn yn cynnal cyfarfodydd cyhoeddus a sesiynau galw heibio i unrhyw un fynd iddynt lle bydd y newidiadau yr ydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Bydd sesiynau wyneb yn wyneb ac ar-lein yn cael eu cynnig.
- Bydd swyddogion y Cyngor yn cwrdd â Chorff Llywodraethu a staff (yn ôl yr angen) yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys fel rhan o'r cynigion hyn.
- Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i roi eich barn.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori

Natur yr ymgynghoriad	Dyddiad/Amser	Lleoliad
Sesiwn galw heibio	Dydd Iau 19 Chwefror 2026 9:30am - 11:30am	Hyb Llanisien
Sesiwn galw heibio	Dydd Gwener 27 Chwefror 2026 10:30am -12:30pm	Hyb Trelái a Chaerau
Sesiwn galw heibio	Dydd Gwener 6 Mawrth 2026 11:30am - 1:30pm	Hyb STAR
Sesiwn galw heibio	Dydd Llun 9 Mawrth 2026 12 noon - 2pm	Canolfan Ddiwylliant a'r Cyfryngau Loudon
Sesiwn galw heibio	Dydd Mercher 18 Mawrth 2026 11am - 1pm	Hyb Llaneirwg
Sesiwn galw heibio ar-lein	Dydd Mercher 18 Chwefror 2026 12 noon - 1pm	Teams
Sesiwn galw heibio ar-lein	Dydd Llun 23 Chwefror 2026 1pm - 2pm	Teams
Sesiwn galw heibio ar-lein	Dydd Mawrth 24 Chwefror 2026 2pm - 3pm	Teams
Sesiwn galw heibio ar-lein	Dydd Llun 2 Mawrth 2026 5pm - 6pm	Teams
Sesiwn galw heibio ar-lein	Dydd Gwener 13 Mawrth 2026 12:30pm - 1:30pm	Teams
Cyfarfod cyhoeddus (wyneb yn wyneb)	Dydd Iau 19 Mawrth 2026 5:30pm - 6:30pm	Y Llyfrgell Ganolog

Sut gallaf roi fy barn?

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym beth rydych yn ei feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen hon.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Ymuno â sesiwn galw heibio wyneb yn wyneb. Nid oes angen i chi archebu ymlaen llaw ar gyfer y sesiynau hyn. Dim ond mynd i'r lleoliad ar y dyddiad a'r amser a bennir
- Ymuno â sesiwn galw heibio ar-lein. Cysylltwch â ni drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk i gadarnhau pa sesiwn yr hoffech chi fynd iddi a byddwn yn anfon dolen atoch ynghyd â chyfarwyddiadau ar sut i fynd i'r cyfarfod hwn.
- Mynychu'r cyfarfod cyhoeddus wyneb yn wyneb. Cysylltwch â ni drwy e-bost i ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan nodi pa gyfarfod yr hoffech ei fynychu, a byddwn yn ymateb i gadarnhau'r trefniadau.
- Llenwi'r ffurflen ymateb electronig y gallwch ddod o hyd iddi yn [Darpariaethau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(ADY\)](#)

- Argraffu a llenwi'r ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad, y gallwch ddod o hyd iddi yn [Darpariaethau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(ADY\)](#) a dychwelyd y ffurflen drwy'r post i Dîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 463, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW
- Ysgrifennu at y tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy'r post i Ystafell 463, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog eich ffonio'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwrch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Nodwch fod rhaid i bob gohebiaeth ysgrifenedig neu drwy e-bost gynnwys enw llawn a chyfeiriad llawn y person sy'n cyflwyno'r sylwadau.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 26 Mawrth 2026.

Yn anffodus, ni fyddwn yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn.

Pam rydyn ni'n cynnig y newidiadau hyn?

Mae gan y Cyngor nifer o strategaethau sy'n cefnogi'r cynigion hyn.

Cryfach Tecach Gwyrddach

Nod polisi 'Cryfach, Tecach, Gwyrddach' y Cyngor yw gwella addysg i leihau tlodi, hyrwyddo ffyniant hirdymor, a chefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed gydol eu haddysg. Mae modd gweld Cryfach, Tecach, Gwyrddach yn [Cryfach Tecach Gwyrddach](#)

Caerdydd 2030

Nod gweledigaeth Caerdydd 2030 yw rhoi mynediad teg i addysg i bob plentyn a pherson ifanc, gan eu helpu i ffynnu a chyflawni eu huchelgeisiau. Mae'n canolbwyntio ar oresgyn rhwystrau i'r dysgwyr hynny sy'n wynebu'r heriau mwyaf.

Mae gweledigaeth Caerdydd 2030 ar gael i'w gweld yn caerdydd.gov.uk/caerdydd2030

Strategaeth Cynhwysiant

Nod y Strategaeth Gynhwysiant yw sicrhau bod ysgolion yng Nghaerdydd yn cynnwys pawb fel y gall y rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol ffynnu yn eu hysgolion prif ffrwd lleol. Mae darpariaeth arbenigol hefyd ar gael pan fo angen i gefnogi dysgwyr orau.

Mae Strategaeth Cynhwysiant Caerdydd ar gael i'w gweld yn [Strategaeth Cynhwysiant Addysg](#)

Strategaeth Buddsoddi Addysg Caerdydd 2024 – 2033

Mae Strategaeth Buddsoddi Addysg Caerdydd 2024–2033 yn cyflwyno cynllun hirdymor i wella system addysg Caerdydd yn unol â blaenoriaethau lleol a chenedlaethol. Mae'n canolbwyntio ar ddysgu teg, uchelgeisiol a chynaliadwy.

Mae Strategaeth Buddsoddi Addysg Caerdydd 2024 – 2033 ar gael i'w gweld yn [Strategaeth Buddsoddi Addysg 2024 i 2033](#)

Rhaglen Dreigl Cymunedau Dysgu Cynaliadwy 2024-2033 Caerdydd

Mae Rhaglen Dreigl Cymunedau Dysgu Cynaliadwy Caerdydd 2024-2033 yn gynllun i wella ysgolion yng Nghaerdydd. Mae'n anelu at wneud addysg yn well trwy wario arian ar adeiladau ysgol i'w gwneud yn fwy modern ac addas i bawb.

Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) Caerdydd

Nod Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Caerdydd yw helpu Llywodraeth Cymru i gyrraedd ei tharged o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae'n gwneud hyn drwy greu mwy o gyfleoedd i ddysgu yn Gymraeg, cefnogi dysgwyr ag anghenion ychwanegol, a hyfforddi mwy o athrawon i addysgu yn Gymraeg.

Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Caerdydd ar gael i'w weld yn [Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Caerdydd.pdf](#)

Digonolrwydd yn y Sector Arbenni

Mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwymo i egwyddorion cynhwysiant.

Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn cael cefnogaeth Darpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY). Mae dysgwyr sydd ag anghenion mwy difrifol neu gymhleth yn mynychu ysgol arbennig neu Ganolfan Adnoddau Arbenigol.

Mae ysgol arbennig yn ysgol i blant a phobl ifanc ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol brif ffrwd. Mae dysgwyr yn elwa o gwricwlwm arbenigol a addysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyr cymorth dysgu.

Mae Canolfan Adnoddau Arbenigol yn ddisbarth bach mewn ysgol brif ffrwd i ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol. Caiff y disgyblion eu haddysgu gan athrawon arbenigol a chynorthwyr cymorth dysgu, a chânt gyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu â disgyblion prif ffrwd eraill.

Mae nifer y dysgwyr sydd ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu Canolfan Adnoddau Arbenigol wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Cyfraddau goroesi gwell i blant sy'n cael eu geni ag anableddau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddysgwyr ag anableddau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod o ran anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu.
- Mwy o blant ag anghenion penodol fel awtistiaeth, ADCG, anableddau corfforol a namau synhwyraidd.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd a lles emosiynol. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19 ond mae wedi'i waethygu gan gau ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Darpariaeth bresennol

Ar hyn o bryd mae pum Canolfannau Adnoddau Arbenigol uwchradd a thair cynradd ar gyfer dysgwyr ag awtistiaeth/anghenion cyfathrebu cymdeithasol.

Er bod nifer o leoliadau arbenigol ledled Caerdydd ar hyn o bryd, nid oes digon o leoedd ar gael. Mae nifer y plant a fyddai'n elwa o le wedi cynyddu dros y blynyddoedd diwethaf ac amcanestynol y bydd y niferoedd yn cynyddu ymhellach dros y blynyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig na Chanolfannau Addysg Arbenigol yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd cynghorau eraill neu mewn ysgolion annibynnol.

Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn i ddysgwyr o bob oed oedd £15.4m yn 2024/25. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb ar gyfer 2025/26 ar gyfer y mathau hyn o leoedd wedi'i phennu ar £16.9m.

Byddai ehangu darpariaeth a gynhelir gan y Cyngor yn fwy cost-effeithiol na dibyniaeth barhaus ar leoedd mewn ysgolion annibynnol.

Dosbarthiad daearyddol darpariaeth arbenigol

Mewn rhai ardaloedd yng Nghaerdydd nid oes digon o leoedd arbenigol i gefnogi dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol. Gall hyn beri anfantaes i ddysgwyr sy'n byw yn yr ardaloedd hynny.

Mae rhai teuluoedd yn anghyfarwydd â'r ardaloedd lle mae darpariaeth wedi'i lleoli neu efallai na fyddant yn gallu teithio'n hawdd i'r ardaloedd hynny.

Er bod trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol ar gael i blant o'r fath, mae anfon plentyn ifanc i'r ysgol mewn ardal anghyfarwydd yn benderfyniad anodd i rieni/gofalwyr.

Byddai dosbarthiad gwell o leoedd arbenigol ledled y ddinas yn gwella mynediad i ddisgyblion. Byddai'n lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Galw am leoedd

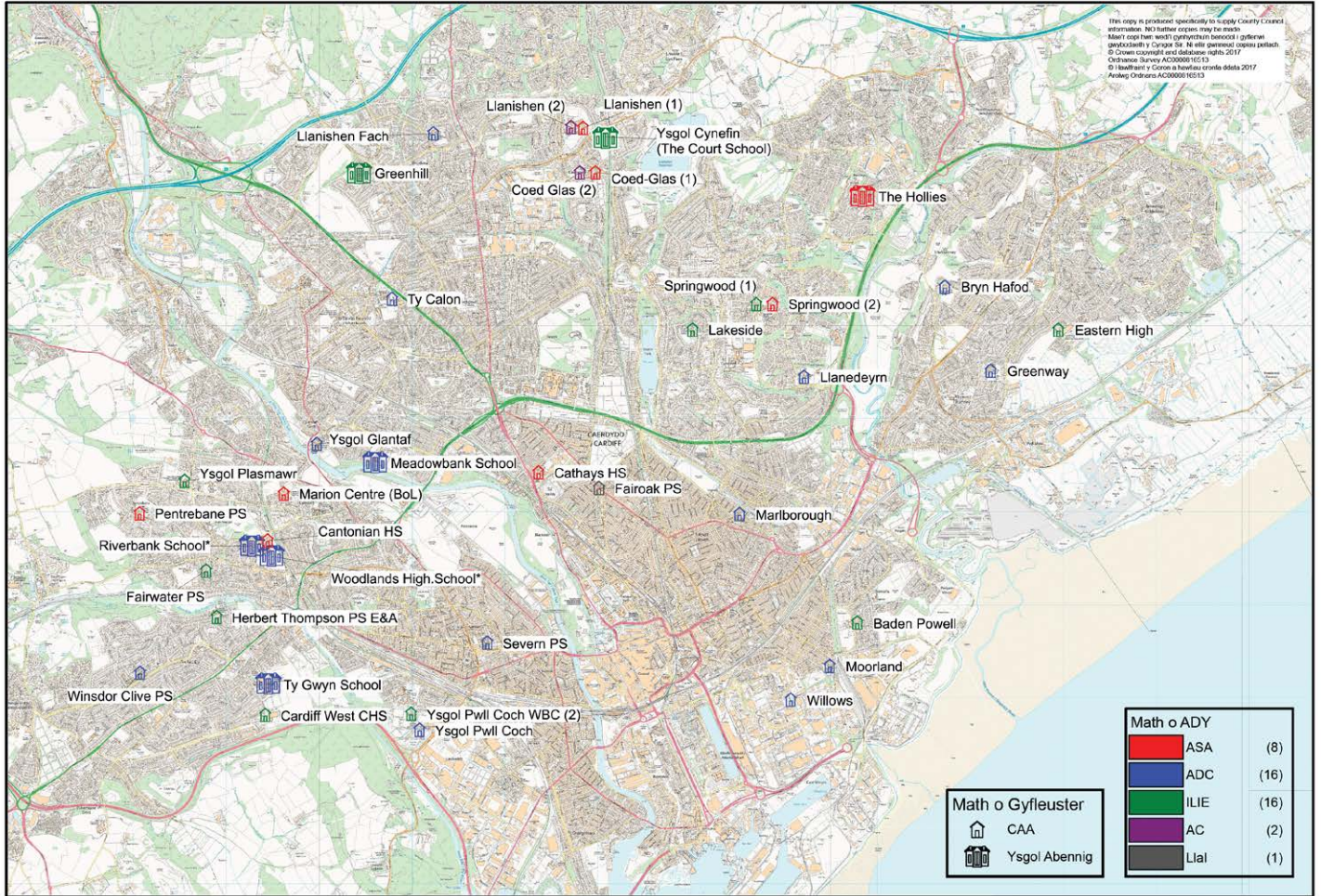
Mae'r Cyngor wedi ymrwmo i ddatblygu a chynyddu'r ddarpariaeth ymhellach ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol mewn darpariaeth arbenigol lle mae lleoliadau parhaol yn briodol.

Mae datblygu cynigion wedi'i flaenoriaethu i sicrhau bod cydbwysedd priodol yn nifer a math y lleoedd arbenigol ar gyfer dysgwyr Caerdydd.

Byddai'r set hon o gynigion yn darparu 112 o leoedd Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol parhaol ychwanegol, gan gynnwys 60 i ddysgwyr oed cynradd a 64 i ddysgwyr uwchradd ac ôl-16.

Byddai pob un o'r ysgolion yn derbyn buddsoddiad i sicrhau bod ystafelloedd dosbarth a chyfleusterau cymorth priodol i'r dysgwyr i'w lleoli yn yr ysgol.

Darpariaeth ADY Arbenigol Caerdydd 2025/26

A photograph of a classroom scene with a teacher and students. The teacher, a woman with curly hair, is standing and smiling while looking at a tablet held by a student. Other students are seated at a table, also looking at tablets. The entire image has a red color overlay. A white-bordered box is centered over the image, containing the title text.

**Ysgolion yr
effeithir arnynt
gan y newidiadau
arfaethedig**

Cynnig i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/ Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Gynradd Hywel Dda

Mae Ysgol Gynradd Hywel Dda yn ysgol gynradd gymunedol Saesneg gyda darpariaeth feithrin wedi'i lleoli yn Cambria Road, Trelái, CF5 4PD.

Mae'r ysgol yn derbyn hyd at 60 o ddysgwyr fesul grŵp blwyddyn ac mae ganddi 64 o leoedd meithrin.

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol cynradd, mae'r Cyngor yn cynnig:

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle i ddysgwyr ag Awtistiaeth/ Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Gynradd Hywel Dda. Byddai'r ganolfan yn darparu 10 lle yn 2026/27 gyda chwmpas i ymestyn i 20 lle yn 2028/29.

Cynigir y byddai'r ganolfan yn cael cartref yn yr adeiladau ysgol presennol ym mis Ionawr 2027 ac yn trosglwyddo i adeilad newydd ar safle'r ysgol o fis Medi 2028.

Cynnig i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/ Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Gynradd Radnor

Mae Ysgol Gynradd Radnor yn ysgol gynradd gymunedol Saesneg wedi'i lleoli yn Radnor Road, Treganna, CF5 1RB.

Mae'r ysgol yn derbyn hyd at 45 o ddysgwyr fesul grŵp blwyddyn.

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol cynradd, mae'r Cyngor yn cynnig:

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol â 30 lle yn Ysgol Gynradd Radnor. Byddai'r ganolfan yn darparu 10 lle yn 2026/27 gyda chwmpas i ymestyn i 20 lle yn 2027/28 a 30 lle yn 2028/29.

Cynigir y byddai'r ganolfan newydd yn cael ei lletya yn adeiladau presennol yr ysgol.

Cynnig i sefydlu Sylfaen Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/ Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Glan Morfa

Mae Ysgol Glan Morfa yn ysgol gynradd gymunedol Gymraeg gyda darpariaeth feithrin wedi'i lleoli yn Heol Lewis, Sblot, CF24 2LZ.

Mae'r ysgol yn derbyn hyd at 60 o ddysgwyr fesul grŵp blwyddyn ac mae ganddi 64 o leoedd meithrin.

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol cynradd, mae'r Cyngor yn cynnig:

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol â 10 lle i ddysgwyr ag Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Glan Morfa o fis Ionawr 2027.

Cynigir y byddai'r ganolfan newydd yn cael ei lleolya yn adeiladau presennol yr ysgol.

Cynnig i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/ Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Uwchradd Fitzalan

Mae Ysgol Uwchradd Fitzalan yn ysgol uwchradd gymunedol Saesneg gyda darpariaeth chweched dosbarth wedi'i lleoli yn Heol Lecwydd, Treganna, CF11 8XB.

Mae'r ysgol yn derbyn hyd at 300 o ddysgwyr fesul grŵp blwyddyn ac mae ganddi 350 o leodd chweched dosbarth.

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oed uwchradd, mae'r Cyngor yn cynnig::

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol â 42 lle ar gyfer yn Ysgol Uwchradd Fitzalan o fis Ionawr 2027.

Cynigir y byddai'r ganolfan newydd yn cael ei lletya yn adeiladau presennol yr ysgol.

Cynnig i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern

Mae Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern yn ysgol uwchradd gymunedol Gymraeg gyda darpariaeth chweched dosbarth wedi'i lleoli yn Heol Llanedern, Pen-y-lan, CF23 9DT.

Mae'r ysgol yn derbyn hyd at 180 o ddysgwyr fesul grŵp blwyddyn ac mae ganddi 214 o leodd chweched dosbarth.

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oed uwchradd, mae'r Cyngor yn cynnig:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth/Anghenion Cyfathrebu Cymdeithasol Cymraeg newydd â 10 lle i ddysgwyr yn Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern o fis Medi 2027.

Cynigir y byddai'r ganolfan newydd yn cael ei lleoedd yn adeiladau presennol yr ysgol.

Manteision y newidiadau arfaethedig

Er mwyn cefnogi ehangu darpariaeth arbenigol, mae'r cynigion yn:

- Defnyddio'r adeiladau ysgol presennol,
- Cydweddu nifer y lleoedd prif ffrwd yn well â'r galw lleol a lleihau lleoedd sbâr

Byddai'r cynigion hefyd yn:

- Cynyddu nifer y lleoedd i ddysgwyr sydd ag awtistiaeth neu anghneion cyfathrebu cymdeithasol a helpu i gwrdd â'r galw yn y dyfodol
- Gwneud y defnydd gorau o'r adeiladau ysgol presennol
- Lleihau'r angen am leoliadau y tu allan i'r sir trwy ddarparu mwy o leoedd yng Nghaerdydd
- Cynnig mwy o leoedd i ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn agos i'w cartrefi, fel eu bod yn treulio llai o amser yn teithio a gall teuluoedd chwarae mwy o ran.
- Gwella llesiant dysgwyr, drwy wneud manau presennol yn haws i'w cyrraedd ac yn fwy cynhwysol i ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Caniatáu i'r newidiadau ddigwydd fesul cam a gwneud hi'n bosibl newid y defnydd ar y manau eto yn y dyfodol os bydd niferoedd y dysgwyr yn mynd i fyny neu i lawr.
- Osgoi'r angen am brosiectau adeiladu mawr, sy'n cefnogi targedau cynaliadwyedd.

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser a phrosesau hirhoedlog i gynllunio a chefnogi newid o'r fath.
- Gallai fod mwy o dagfeydd traffig o amgylch safleoedd ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chyrff Llywodraethu'r ysgolion i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Risgiau

- Os oes angen gwaith adeiladu neu adnewyddu, gallai problemau godi sy'n oedi'r gwaith. Gallai hyn ddigwydd os yw'n anodd dod o hyd i'r contractwyr cywir, os yw'r prosiect yn cymryd mwy o amser na'r disgwyl, neu os nad oes digon o gyllid. Fodd bynnag, mae gan y Cyngor lawer o brofiad o reoli prosiectau adeiladu ysgolion, felly mae'n barod iawn i ddelio ag unrhyw broblemau a allai godi.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod safonau ysgolion yn uchel, bod yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae'r safonau yn y pum ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y newidiadau arfaethedig yn dda.

Gellir dod o hyd i adroddiad diweddaraf Estyn ar gyfer pob ysgol drwy ddilyn y dolenni isod.

- [Adroddiad arolygiad Ysgol Gynradd Pencaerau 2024 \(Saes\)](#)
- [Adroddiad arolygiad Ysgol Gynradd Radnor 2023 \(Saes\)](#)
- [Adroddiad arolygiad Ysgol Glan Morfa 2025](#)
- [Adroddiad arolygiad Ysgol Uwchradd Fitzalan 2025 \(Saes\)](#)
- [Adroddiad arolygiad Ysgol Gyfun Bro Edern 2025](#)

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion?

Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Nid oes unrhyw wybodaeth i awgrymu y ceid effaith negyddol ar anghenion unrhyw un o'r grwpiau isod gan y newidiadau arfaethedig:

- Dysgwyr sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Dysgwyr sy'n siarad Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Dysgwyr sy'n derbyn Prydau Ysgol Am Ddim
- Dysgwyr Lleiafrifoedd Ethnig

Trefniadau Teithio Dysgwyr a Thraffig a Thrafnidiaeth

Gweler polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk

Rhaid i'r Cyngor ddarparu trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ddisgyblion cynradd sy'n byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf ac i ddisgyblion uwchradd sy'n byw 3 milltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf, fel y mesurir yn ôl y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

Mae'r Cyngor yn darparu trafndiaeth o'r cartref i'r ysgol am ddim i ddysgwyr ysgolion arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol ar sail yr uchod. Gall rhai disgyblion sy'n byw o fewn 2–3 milltir i'r ysgol hefyd gael cludiant am ddim oherwydd anghenion unigol neu broblemau cymdeithasol.

Pe bai'r cynigion yn cael eu gweithredu, byddai'r rhan fwyaf o ddisgyblion ysgolion arbennig yn dal i fod yn gymwys i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol. Fodd bynnag, efallai y bydd gan rai dysgwyr bellteroedd teithio byrrach oherwydd darpariaeth arbenigol fwy lleol. Gallai hyn ganiatáu i rai deithio'n annibynnol. Mae'r Cyngor yn cefnogi dysgwyr gyda Hyfforddiant Teithio Annibynnol a hyfforddiant beicio. Mae hefyd yn cynllunio llwybrau trafndiaeth gyhoeddus symlach sy'n cefnogi teithio llesol a chynaliadwy.

Bydd angen mannau gollwng a chasglu addas ar bob lleoliad ysgol ar y safle ar gyfer cerbydau Cludiant Dysgwyr.

Rhaid i'r ardaloedd gollwng a chasglu fod yn ddigon mawr ar gyfer y nifer priodol o gerbydau. Mae hyn fel arfer yn un tacsï i bob tri dysgwr. Weithiau gellir defnyddio bysiau mini, yn dibynnu ar anghenion y dysgwyr, ble maen nhw'n byw, a sut mae llwybrau yn cael eu cydlynu.

Datblygu'r Gweithlu Addysg

Bydd twf arfaethedig y lleoedd arbenigol yn effeithio ar faint o staff sydd eu hangen. Wrth i fwy o ddysgwyr symud i ysgolion arbenigol, bydd angen llai o staff ar rai ysgolion prif ffrwd. Bydd mwy o swyddi yn cael eu creu yn y ddarpariaeth arbenigol newydd. Bydd cyfleoedd i'r Cyngor greu rolau newydd ar gyfer staff presennol, gan gynnwys athrawon, Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch, Cynorthwywyr Addysgu, Goruchwylwyr Canol Dydd a staff cymorth eraill.

Mae gan y Cyngor Grŵp Datblygu'r Gweithlu gyda rhanddeiliaid sy'n cefnogi recriwtio, hyfforddi a chadw staff ysgolion. Mae'r grŵp yn gweithio'r modelau staffio gorau ar gyfer dysgwyr ym mhob darpariaeth arbenigol.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau Allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Yna bydd swyddogion y Cyngor yn adrodd hyn wrth Gabinet y Cyngor. Bydd hyn yn helpu'r aelodau etholedig i ddeall barn rhanddeiliaid a bydd yn rhoi gwybodaeth iddynt i'w helpu i wneud eu penderfyniad.

Os bydd y Cabinet yn penderfynu parhau â'r cynigion, rhaid iddo gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu wneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Byddai'r Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Ar ôl i benderfyniad gael ei wneud, byddwn yn rhoi gwybod i bawb y mae'r cynnig yn effeithio arnynt. Caiff y penderfyniad ei gyhoeddi hefyd ar wefan y Cyngor.